

Кубко Валентина Петрівна,

кандидат філософських наук,

доцент кафедри міжнародних відносин та права

Національного університету «Одеська політехніка»

orcid.org/0000-0003-0433-2013

kubko.valentina@op.edu.ua

ЦІННІСНИЙ ВИМІР АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Досліджено трансформацію академічної доброчесності в умовах стрімкого впровадження штучного інтелекту (ШІ) у сферу освіти. Обґрунтовано, що академічна доброчесність є не лише сукупністю формальних правил, а ціннісним фундаментом університетської культури, який потребує переосмислення в цифрову епоху. Особливу увагу приділено викликам, які породжують генеративні мовні моделі, як-от ChatGPT: стиранню меж між авторським і згенерованим контентом, проблемі етичної відповідальності, феноменам «ШІ-плагіату» (*Algiarism*) та «провини ШІ» (*AI guilt*).

Аналізуються наукові підходи до інтеграції штучного інтелекту в навчальний процес з позицій ціннісного та педагогічного осмислення. Наголошено, що повна заборона штучного інтелекту є непродуктивною, натомість важливо запроваджувати моделі відповідального використання, що включають цифрову етику, критичне мислення, адаптивне оцінювання та формування особистої позиції. Розглянуто концепцію *ethics-by-design*, яка передбачає впровадження етичних норм ще на етапі розроблення технологій і політик використання штучного інтелекту. Залучено міжнародні документи, зокрема рекомендації ЮНЕСКО та мережі ENAI, а також проєкт закону про академічну доброчесність та рекомендації Міністерства освіти і науки України, що визначають межі етичного застосування штучного інтелекту в освіті.

Матеріал ґрунтується на міждисциплінарному підході, поєднуючи філософський, етичний і педагогічний дискурси. Запропоновано переосмислити академічну доброчесність як етичну компетентність, що формується через рефлексивні освітні практики. Штучний інтелект має бути не джерелом загроз, а інструментом розвитку культури автономного навчання за умови чітких стандартів використання та виховання відповідальності. Водночас важливо проводити постійний діалог між усіма учасниками освітнього процесу щодо нових технологічних викликів, щоби забезпечити довіру, відкритість і збереження гуманістичних орієнтирів освіти.

Ключові слова: академічна доброчесність, штучний інтелект, генеративні мовні моделі, цифрова етика, критичне мислення, освітня трансформація, оцінювання.

Kubko Valentyna,

Candidate of Philosophical Sciences,

Associate Professor at the Department of International Relations and Law

Odessa Polytechnic National University

orcid.org/0000-0003-0433-2013

kubko.valentina@op.edu.ua

THE VALUE DIMENSION OF ACADEMIC INTEGRITY IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

This article explores the transformation of academic integrity in the context of the rapid integration of artificial intelligence (AI) into the educational sphere. It argues that academic integrity is not merely a set of formal rules but a value-based foundation of university culture that requires rethinking in the digital age. Particular attention is given to the challenges posed by generative language models such as ChatGPT, including the blurring of boundaries

between authored and AI-generated content, the issue of ethical responsibility, and phenomena like AI-guilt and AI guilt.

The paper analyzes scholarly approaches to integrating AI into the learning process from ethical and pedagogical perspectives. It emphasizes that banning AI entirely is ineffective and highlights the need for responsible use models that foster digital ethics, critical thinking, adaptive assessment, and the formation of personal intellectual positions. The concept of ethics-by-design is explored, advocating for the incorporation of ethical norms during the development of AI technologies and institutional policies. International frameworks – such as UNESCO guidelines and ENAI recommendations – as well as Ukrainian legal and ministerial initiatives, are reviewed to outline the ethical boundaries for AI use in education.

The study is based on an interdisciplinary approach combining philosophical, ethical, and pedagogical discourses. It proposes rethinking academic integrity as an ethical competence cultivated through reflective educational practices. AI should not be seen solely as a threat, but rather as a tool to enhance autonomous learning cultures, provided that its use is governed by clear standards and a sense of responsibility. At the same time, ongoing dialogue among all educational stakeholders is essential to ensure trust, openness, and the preservation of humanistic values in the face of technological change.

Key words: academic integrity, artificial intelligence, generative language models, digital ethics, critical thinking, educational transformation, assessment.

Постановка проблеми. У сучасному освітньому просторі академічна доброчесність розглядається не лише як система правил, що регулює поведінку студентів і викладачів, а передусім як ціннісна основа університетської культури. Вона включає принципи чесності, відповідальності, довіри, взаємоповаги та справедливості, які формують етичне середовище навчання і дослідження. Водночас стрімке впровадження штучного інтелекту (далі – ШІ) у сферу освіти, зокрема генеративних мовних моделей, як-от ChatGPT, Claude, Gemini й інші, радикально трансформуює уявлення про авторство, самостійність, оригінальність і межі дозволеного в навчальному процесі. Це спричиняє сутнісні виклики не лише для регулювання академічної практики, а й для переосмислення природи академічної доброчесності.

Актуальність проблеми полягає в тому, що традиційні підходи до доброчесності вже не відповідають викликам цифровізації та розвитку ШІ. Потрібне не лише технологічне реагування (створення детекторів, оновлення правил), а й ціннісне переосмислення доброчесності як етичного орієнтира, що передбачає фокус на відповідальності, цифровій етиці й адаптації освіти до нових форм пізнання, де ШІ стає активним елементом освітнього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання академічної доброчесності в контексті стрімкого розвитку штучного інтелекту дедалі активніше висвітлюється як у зарубіжній, так і в українській науковій думці. Аналіз досліджень засвідчує, що використання генеративного ШІ у вищій освіті породжує суттєві етичні

виклики, проте його потенціал може бути реалізований за умови чіткого етичного регулювання, оновлення підходів до оцінювання та навчання студентів відповідального й усвідомленого застосування технологій. У працях дослідників М. Джонса, К. Бітл і О. Ель-Гаяра, М. Бобули, С. Ітон, М. Єо, Д. і П. Коттонів, Дж. Шіпвея, С. Чан, В. Гришка, С. Горчинського, М. Софілканіч, І. Горбенко, Н. Зачосової, О. Панухник, Л. Філіпенко, О. Думанського, О. Козака й інших наголошується, що сучасні освітні інституції стикаються з новими формами порушення академічної доброчесності, зокрема з використанням штучного інтелекту для створення текстів без належного цитування, поданням згенерованих матеріалів як власних і труднощами з виявленням таких випадків. Це супроводжується моральними дилемами щодо допустимості використання ШІ. У зв'язку із цим дослідники підкреслюють потребу в упровадженні чітких політик, що врівноважують використання цифрових технологій з етичними засадами навчання, оцінювання та досліджень, а також сприяють формуванню цифрової грамотності й відповідальності в академічному середовищі.

Мета статті – проаналізувати ціннісний вимір академічної доброчесності в умовах стрімкого впровадження ШІ в освіту, окреслити етичні виклики та перспективи оновлення доброчесних практик.

Виклад основного матеріалу. Сучасний освітній простір швидко змінюється під впливом цифрових технологій і штучного інтелекту, який, з одного боку, відкриває нові можливості

для персоналізованого навчання, підвищення якості викладання та доступу до знань, а з іншого, його використання породжує низку етичних викликів, що загрожують основам академічної доброчесності. Сучасні дослідження показують, що традиційних підходів до забезпечення доброчесності в освіті замало в умовах, коли ШІ може бути як корисним інструментом навчання, так і засобом недоброчесних практик.

Одним із найбільш обговорюваних інструментів, що набув великого поширення, є мовна модель ChatGPT, розроблена компанією "OpenAI". У сфері академічної доброчесності штучний інтелект присутній уже кілька років, однак саме поява сервісу ChatGPT стала своєрідним маркером нової хвилі академічної недоброчесності серед здобувачів освіти. Цей чат-бот, побудований на основі нейронної мережі, розроблений як персональний цифровий асистент. Він виконує широкий спектр функцій: підтримує діалог, генерує відповіді на запити, уникає некоректних формулювань і навіть здатен вступати в аргументовану дискусію зі співрозмовником (Sullivan, Kelly, & McLaughlan, 2023).

Поява генеративного штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, суттєво змінила освітній ландшафт, поставивши під сумнів усталене розуміння академічної доброчесності. Проте йдеться не лише про технологічну загрозу, а радше про виклик для етичної та педагогічної трансформації: сучасна реальність потребує не відмови від ШІ, а критичного переосмислення підходів до навчання, оцінювання та взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Як зазначає М.А. Єо (Yeo, 2023), використання генеративних мовних моделей докорінно змінює уявлення про авторство, оригінальність і сам процес навчального письма: студенти часто створюють тексти з мінімальними зусиллями, без глибокого розуміння змісту чи формування власної позиції. Це, своєю чергою, ставить під сумнів об'єктивність оцінювання, гальмує розвиток академічних і мовленнєвих навичок та знижує можливості для особистісного зростання.

Важливо враховувати, що штучний інтелект, з одного боку, пропонує потужні інструменти для автоматизації освітнього процесу, покращення якості контенту та зворотного зв'язку,

а з іншого – створює ризики для академічної етики. Зокрема, дослідниця С. Чан (Chan, 2023) уводить термін *Algiarism* (ШІ-плагіат, або плагіат за допомогою штучного інтелекту) – використання ШІ для створення текстів без належного розкриття участі технології. Така практика підважує усталені уявлення про оригінальність, авторство й особисту відповідальність, які становлять фундамент академічної доброчесності.

Тому в контексті академічної доброчесності використання штучного інтелекту в освіті та науці потребує не лише технічного, а й філософського осмислення. Автори Селмер Брінгсйорд і Константін Аркудес (Bringsjord, & Arkoudas, 2007) наголошують, що ШІ – це не просто інструмент, а концепт, що кидає виклик самому розумінню мислення, знання та відповідальності. Питання, чи може машина «справді мислити», а не лише імітувати інтелектуальну поведінку, зачіпає глибші смислові й етичні орієнтири, саме ті, на яких ґрунтується академічна доброчесність.

Особливої ваги набуває розрізнення між «слабким» і «сильним» ШІ: перший лише імітує людську поведінку, тоді як другий прагне до моделювання «особистості». Такий поділ акцентує важливість критичного ставлення до ШІ як джерела інформації. Академічна спільнота повинна усвідомлювати, що навіть найрозвинутіші моделі не гарантують ані істинності, ані глибокого розуміння, тож відповідальність за результати завжди покладається на людину. Це вимагає переорієнтації на ціннісний підхід, який розглядає ШІ не лише як зручний інструмент, а як серйозний етичний виклик.

Мартін Р. Джонс (Jones, 2023) закликає розглядати ШІ саме не як загрозу, а як інструмент, що здатен не тільки підтримувати освітній процес, а й сприяти формуванню критичного мислення та етичної свідомості студентів. Водночас він акцентує на тому, що застосування ШІ не може замінити оригінальність, авторську позицію та особисту відповідальність здобувачів освіти – ключові складники академічної доброчесності.

Це потребує переосмислення підходів до оцінювання: завдання мають стимулювати індивідуальну рефлексію, ґрунтуватися на власному досвіді студентів, включати дискусійні чи відкриті теми, спиратися на унікальні матеріали курсу та використовувати мультимодальні

формати (наприклад, відео, подкасти, креативні презентації). Такий підхід не лише ускладнює зловживання генеративним ШІ, а й повертає освіту до її гуманістичного ядра: усвідомленого пізнання, особистої участі та ціннісного вибору. У цьому контексті академічна доброчесність постає не як сукупність заборон, а як прояв етичної зрілості в цифрову епоху.

Такий підхід до оцінювання цілком узгоджується із ціннісним виміром академічної доброчесності, про який пише М. Бобула (Bobula, 2024). На його думку, доброчесність у добу ШІ – це не лише дотримання формальних заборон, а насамперед формування відповідального ставлення до технологій через розвиток критичного мислення, здатності до рефлексії, розпізнавання маніпуляцій, повагу до авторських прав і чутливість до питань приватності.

Університети ж мають сприяти розвитку цієї етичної компетентності через підтримку викладачів, оновлення змісту освіти та культивування академічної прозорості. Саме в цьому полягає шлях до збереження гуманістичних засад освіти в умовах цифрової трансформації.

Учені (Філіпенко, Думанський, & Козак, 2023) підкреслюють, що в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій і штучного інтелекту заклади освіти мають адаптуватися до нових реалій, упроваджувати ці інструменти в навчальний процес таким чином, щоб не порушувати морально-етичних норм і водночас ефективно готувати здобувачів освіти до викликів цифрового світу.

Важливе не лише дотримання правил, а й внутрішнє ціннісне осмислення чесності, зусиль і академічної відповідальності. Це доводить, що академічна доброчесність у цифрову епоху потребує не стільки формального контролю, скільки виховання етичної зрілості, де застосування ШІ розглядається не як загроза, а як нагода для посилення рефлексивності й розвитку автономної навчальної поведінки.

Звісно, активне впровадження штучного інтелекту поступово трансформує освітній простір. Водночас ШІ, на думку вчених (Горчинський, Софілканич, & Горбенко, 2023), може стати ефективним помічником для викладача як у підтримці навчального процесу, так і в організації персоналізованого освітнього середовища. За умови відповідального й етичного використання його застосування не

порушуватиме принципів академічної доброчесності, а, навпаки, сприятиме підвищенню якості освіти й ефективності навчання.

Штучний інтелект може ефективно підтримувати процес оцінювання в освіті, зокрема через автоматичний аналіз студентських робіт, виявлення типових помилок, формувальне оцінювання та надання персоналізованого зворотного зв'язку. Окрім того, ШІ здатен допомагати викладачам у створенні прозорих критеріїв оцінювання, шаблонів рубрик і адаптивних завдань відповідно до рівня підготовки студентів. Водночас ключові рішення мають залишатися за людиною, щоб зберегти академічну доброчесність, урахувати контекст і забезпечити педагогічну чутливість.

У своєму виступі Сара Елейн Ітон (Eaton, 2023) наголошує, що система оцінювання в умовах використання штучного інтелекту має відповідати цілям курсу, програмним результатам, потребам ринку праці й очікуванням суспільства. Учена підкреслює, що завдання мають бути «придатними за метою» (*fit for purpose*), тобто ретельно продуманими з урахуванням зміненої освітньої реальності, щоб залишатися етичними, справедливими й ефективними навіть у добу генеративного ШІ.

На думку дослідників (Cotton, Cotton, & Shipway, 2023), штучний інтелект може підвищити залученість студентів, сприяти співпраці та зробити освітні ресурси доступнішими, однак водночас підвищує ризик плагіату й академічного шахрайства. У зв'язку із цим науковці рекомендують закладам вищої освіти розробляти чіткі політики використання ШІ, проводити навчання для викладачів і студентів, а також застосовувати поєднання технологічних і педагогічних засобів для виявлення недоброчесності. Такий проактивний підхід сприятиме безпечному й етичному впровадженню ШІ в освітній процес.

У дослідженні Сесілії Ка Юк Чан уведено поняття «провина за використання ШІ», чи «провина ШІ» (*AI guilt*) – емоційний і етичний дискомфорт, що виникає у студентів під час застосування генеративного штучного інтелекту для виконання навчальних завдань. Джерелами цього відчуття найчастіше стають усвідомлення неавтентичності результатів, страх негативного сприйняття з боку викладачів і однолітків, а також сумніви у власних

академічних здібностях. Студенти часто трактують використання ШІ як нечесну практику або спробу обійти складність навчального процесу, що підриває цінність особистого зусилля та інтелектуальної самостійності.

Це свідчить про те, що проблема академічної доброчесності в умовах ШІ виходить за межі технологічного чи адміністративного регулювання і набуває виразного ціннісного виміру.

Для збереження академічної доброчесності в умовах використання ШІ важливо впроваджувати чіткі, педагогічно й етично вивірені правила, що визначають межі його застосування. Один із дієвих підходів – *ethics-by-design* (етично орієнтоване проєктування), запропонований ученими (Brey, & Dainow, 2023), що передбачає вбудовування етичних норм – відповідальності, прозорості, безпеки, справедливості та недискримінації – уже на етапі розроблення ШІ-технологій і навчальних політик. Це включає не лише створення технічних засобів, зокрема для виявлення ШІ-плагіату, а й формування у студентів культури доброчесного використання цифрових інструментів.

ШІ доцільно використовувати як допоміжний ресурс для аналізу, пошуку чи генерації ідей, за умови особистого внеску студента в кінцевий результат. Такий підхід забезпечує автентичність, відповідальне ставлення до технологій і збереження моральних засад освіти. Завдання ж мають проєктуватися так, щоб їх неможливо було виконати лише за допомогою генеративного ШІ, що забезпечить змістовність, індивідуальність і об'єктивність результатів навчання.

Штучний інтелект трансформує не лише сам процес навчання та наукових досліджень, а й уявлення про етичні засади освітньої взаємодії. У цьому контексті замало обмежитися лише технічними рішеннями, як-от упровадження детекторів ШІ-плагіату (наприклад, GPTZero, AI Writing Check, CrossPlag, OpenAI). Потрібне комплексне оновлення політик академічної доброчесності з урахуванням нових можливостей і викликів, які породжує використання генеративних мовних моделей. Особливо важливо розробити чіткі стандарти, що визначатимуть допустимі способи використання ШІ в освітньому процесі та вимоги до прозорого зазначення участі ШІ у створенні академічних робіт.

У цьому напрямі університети мають адаптувати свої інституційні стратегії до нових технологічних умов: запроваджувати правила використання ШІ, навчати викладачів і студентів етичного застосування інструментів, а також розвивати критичне мислення, цифрову грамотність і автономне пізнання як основи доброчесної освіти.

Учені (Драч та ін., 2023) наголошують, що використання ШІ має бути підпорядковане цінностям гуманістичної освіти. Автори наголошують на важливості підготовки викладачів, розроблення чітких політик щодо застосування ШІ та формування відповідального ставлення до нових технологій усіма учасниками освітнього процесу.

Міжнародні організації, як-от ЮНЕСКО та Європейська мережа академічної доброчесності (ENAI), уже визначили ключові напрями для розвитку академічної доброчесності в епоху цифровізації.

Так, у документі ЮНЕСКО (UNESCO, 2023) чітко зазначено, що впровадження генеративного штучного інтелекту в освіті має відбуватися з дотриманням принципів етики, прозорості, справедливості та поваги до прав людини. Організація акцентує на важливості як державного, так і інституційного регулювання, підвищення цифрової грамотності учасників освітнього процесу та запобігання посиленню освітньої нерівності.

У статті Томаша Фолтінека та співавторів (Foltynek, Bjelobaba, Glendinning, 2023), підготовлених Європейською мережею академічної доброчесності (ENAI), підкреслено, що етичне використання ШІ в освіті має ґрунтуватися на прозорості, відповідальності й академічній доброчесності. Автори закликають освітні заклади розробляти чіткі політики щодо ШІ, інтегрувати етичні питання в навчальні програми і заохочувати студентів до відкритого обговорення меж його застосування. Особливо наголошується на ролі викладача як наставника, який сприяє критичному мисленню та етичному ставленню до цифрових інструментів.

Андреас Шляйхер, директор з питань освіти та навичок Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР), підкреслює, що головна мета освіти в епоху штучного інтелекту – не змагатися з машинами, а розвивати в людей те, що недоступне алгоритмам:

критичне мислення, етичну свідомість, творчість і емпатію. Освіта, за його словами, формує ціннісний компас – саме цінності є результатом освіти й мають залишатися в її центрі, визначаючи, що ми вивчаємо й навіщо навчаємо. Технології мають слугувати підтримкою, а не заміною людини, а викладач має зберігати ключову роль у навчальному процесі (Schleicher, 2025).

Заклади вищої освіти активно впроваджують правила використання генеративних технологій, зокрема ChatGPT, прагнуть забезпечити прозорість та інклюзивність освітнього процесу. У багатьох університетах такі положення вже закріплюються в кодексах честі, де чітко визначаються межі допустимого застосування ШІ, зокрема, розмежовується самостійне виконання завдань і припустима цифрова допомога.

Загалом інтеграція ШІ має стратегічне значення для розвитку освіти в Україні, сприяє персоналізації навчання, автоматизації рутинних процесів і кращому доступу до якісних ресурсів.

Значущим кроком у врегулюванні викликів, пов'язаних із використанням ШІ в освіті та науці, став проєкт закону України «Про академічну доброчесність» (2024), що пройшов перше читання у Верховній Раді. Документ, зокрема, зобов'язує авторів зазначати факт використання згенерованих комп'ютерними програмами фрагментів у роботах із поясненням методики або посиланням на відповідний інструмент. Такий підхід сприяє прозорості, формуванню культури відповідального використання цифрових технологій і дозволяє уникнути заборони ШІ, підтримуючи етичні засади академічного середовища. Водночас серед недоліків законопроекту можемо назвати відсутність механізмів перевірки достовірності, критеріїв виявлення згенерованих фрагментів і відповідальності за їх приховування.

У 2025 р. Міністерство освіти і науки України разом із Міністерством цифрової трансформації та експертами підготували рекомендації щодо відповідального впровадження ШІ в закладах вищої освіти (Рекомендації, 2025). Документ містить практичні поради для викладачів, студентів, адміністрацій і дослідників щодо етичного й ефективного використання ШІ: від формування запитів і створення завдань до вибору відповідних інструментів. Викладачам пропонують застосовувати ШІ для

тестування, презентацій і аналізу результатів, студентам – для пошуку інформації, підготовки до іспитів і отримання зворотного зв'язку, адміністраціям ЗВО – для автоматизації рутинних завдань. Наголошується на дотриманні принципів безпеки: людського контролю, прозорості, конфіденційності та недискримінації.

Сам ChatGPT у контексті теми зазначає, що в добу штучного інтелекту академічна доброчесність трансформується у вияв особистої відповідальності й етичної зрілості. Коли ШІ здатен генерувати тексти замість людини, особливо важливо зберігати автентичність, повагу до авторства й усвідомленість у навчанні. Основний виклик полягає не в забороні технологій, а в їх етичній інтеграції, що базується на довірі, прозорості й гуманістичних цінностях. Використовувати ШІ варто як допоміжний ресурс, обов'язково зазначати його застосування, не видавати згенерований матеріал за власний і забезпечувати особистий інтелектуальний внесок (ChatGPT4o)¹.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У цифрову добу, що позначена стрімким поширенням генеративного штучного інтелекту, академічна доброчесність набуває нового ціннісного виміру. Вона перестає бути лише системою заборон і санкцій, натомість постає як етична компетентність, що формує відповідального, такого, що критично мислить, і автономного учасника освітнього процесу. В умовах, коли межа між авторським і згенерованим стирається, надзвичайно важливо забезпечити педагогічні умови для рефлексії, усвідомленого ставлення до знання, а також підтримки автентичної творчості. Заборона використання ШІ не може бути ефективним рішенням, натомість необхідні інституційні підходи до його етичної інтеграції: оновлення принципів оцінювання, упровадження цифрової етики, розвиток нових форм академічного наставництва.

Подальші наукові розвідки варто зосередити на розробленні педагогічних стратегій і освітніх практик, що враховують вплив штучного інтелекту на мотивацію до навчання, самоідентичність і етичну поведінку студентів.

¹ ChatGPT4o допомагав перекладати іноземні джерела й аналізувати відеолекції, оформити стиль APA для списку використаних джерел (хоча в деяких моментах помилявся), але зовсім не впорався з пошуком джерел (українські джерела взагалі вигадував).

Потребують детального вивчення питання ефективності оцінювання в умовах застосування генеративних технологій, а також створення інституційних політик, заснованих на принципах етично орієнтованого проектування (*ethics-by-design*). Перспективними напрямками є міждисциплінарне дослідження

трансформацій понять авторства, оригінальності та відповідальності в умовах цифрової взаємодії. Усі ці зусилля мають сприяти утвердженню нової культури академічної доброчесності, яка ґрунтується не лише на формальних вимогах, а насамперед на глибоких ціннісних засадах.

Список використаних джерел:

- Горчинський, С., Софілканич, М., Горбенко, І. (2023). Якість української освіти й академічна доброчесність: вплив застосування штучного інтелекту. *Академічні візії*, 20. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8022979>.
- Гришко, В., Киричук, Б. (2024). Академічна доброчесність і штучний інтелект: подолання викликів в освітньо-науковій діяльності України та зарубіжних держав. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Том 2, № 85. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.45>.
- Драч, І., Петрос, О., Бородієнко, О., Регейло, І., Базелюк, О., Базелюк, Н., Слободянюк, О. (2023). Використання штучного інтелекту у вищій освіті. *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*, 15, 66–82. <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2023-15-66-82>.
- Зачосова, Н. (2022). Проблемні аспекти використання штучного інтелекту в освіті: питання академічної доброчесності. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-74>.
- Панухник, О. (2023). Політика академічної та дослідницької доброчесності в умовах революції III: формула взаємодії. *Галицький економічний вісник*. № 5 (84). С. 185–193. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu.
- Проект закону про академічну доброчесність. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43481>.
- Рекомендації щодо впровадження технологій штучного інтелекту в діяльність закладів вищої освіти (2025). 56 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>.
- Філіпенко, Л., Думанський, О., Козак, О. (2023). Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України: погляд крізь призму наявності штучного інтелекту. *Академічні візії*, 19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7966703>.
- Bittle, K., El-Gayar, O. (2025). Generative AI and Academic Integrity in Higher Education: A Systematic Review and Research Agenda. *Information*. Volume 16. Issue 4. <https://doi.org/10.3390/info16040296>.
- Bobula, M. (2024). Generative artificial intelligence (AI) in higher education: a comprehensive review of challenges, opportunities, and implications. *Journal of Learning Development in Higher Education* [Preprint], (30). <https://doi.org/10.47408/jldhe.vi30.1137>.
- Brey, P., Dainow, B. (2023). Ethics by design for artificial intelligence. *AI and Ethics*. 4 (4), 1265–1277. <https://doi.org/10.1007/s43681-023-00330-4>.
- Bringsjord, S., Arkoudas, K. (2007). The philosophical foundations of artificial intelligence. *Troy*, New York: Rensselaer Polytechnic Institute. URL: <https://people.csail.mit.edu/kostas/papers/ai.pdf>.
- Chan, C. K. Y. (2023). A comprehensive AI policy education framework for university teaching and learning. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20 (1). <https://doi.org/10.1186/s41239-023-00408-3>.
- Cotton, D. R., Cotton, P. A., Shipway, J. R. (2024). Chatting and Cheating: Ensuring Academic Integrity in the Era of ChatGPT. *Innovations in Education and Teaching International*, 61, 228–239. <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148>.
- Eaton, S. E. (2023). Academic Integrity in the Age of Artificial Intelligence [Keynote presentation]. *Open Technology in Education, Society, and Scholarship Association (OTESSA)*, York University, ON. URL: <https://dx.doi.org/10.11575/PRISM/dspace/41407>.
- Foltynek, T., Bjelobaba, S., Glendinning, I., et al. (2023). ENAI Recommendations on the ethical use of Artificial Intelligence in Education. *Int J Educ Integr*, 19, 12. <https://doi.org/10.1007/s40979-023-00133-4>.
- Jones, M. (2023). Preserving Academic Integrity In The Age of Artificial Intelligence: Redesigning Courses to Combat AI-Assisted Plagiarism. *International Dialogues on Education Journal*, 10 (1), 101–123. URL: <https://idejournal.org/index.php/ide/article/view/296>.
- Schleicher, A. (2025). Global Trends and the Future of Education. Seminar. URL: <https://ugfacademy.mylearnworlds.com/course/globalni-trendi-ta-maibutnje-osviti>.
- Sullivan, M., Kelly, A., McLaughlan, P. (2023). ChatGPT in higher education: Considerations for academic integrity and student learning. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 6, 1. <https://doi.org/10.37074/jalt.2023.6.1.17>.
- UNESCO. (2023). Guidelines for the governance of generative AI in education and research. Paris: UNESCO. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/guidance-generative-ai-education-and-research>.

Yeo, M. A. (2023). Academic Integrity in the Age of Artificial Intelligence (AI) Authoring Apps. *Tesol Journal*, 14, 3. <https://doi.org/10.1002/tesj.716>.

References:

- Horchynskiy, S. V., Sofilkanych, M. I., & Horbenko, I. F. (2023). Yakist ukrainskoi osvity y akademichna dobrochesnist: vplyv zastosuvannya shuchnoho intelektu [The Quality of Ukrainian Education and Academic Integrity: The Impact of Artificial Intelligence Use] / *Akademichni vizii* 20. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8022979> [in Ukrainian].
- Hryshko, V. I., & Kyrychuk, B. S. (2024). Akademichna dobrochesnist i shuchnyi intelekt: podolannya vyklykiv u osvitno-naukovii diialnosti Ukrainy ta zarubizhnykh derzhav [Academic Integrity and Artificial Intelligence: Addressing Challenges in Educational and Research Activities in Ukraine and Abroad]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, Tom 2, № 85. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.45> [in Ukrainian].
- Drach, I., Petroie, O., Borodiienko, O., Reheilo, I., Bazeliuk, O., Bazeliuk, N., & Slobodianiuk, O. (2023). Vykorystannya shuchnoho intelektu u vyschii osviti [The Use of Artificial Intelligence in Higher Education]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Universytety i liderstvo"*, 15, 66–82. <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2023-15-66-82> [in Ukrainian].
- Zachosova, N. V. (2022). Problemni aspekty vykorystannya shuchnoho intelektu v osviti: pytannia akademichnoi dobrochesnosti [Problematic Aspects of Artificial Intelligence Use in Education: Issues of Academic Integrity], <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-74> [in Ukrainian].
- Panukhnyk, O. (2023). Polityka akademichnoi ta doslidnytskoi dobrochesnosti v umovakh revoliutsii ShI: formula vzaiemodii [Academic and Research Integrity Policy in the Age of the AI Revolution: A Formula for Interaction]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, № 5 (84). S. 185–193. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu [in Ukrainian].
- Proiektzakonuiproakademichnudobrochesnist [Draft Law on Academic Integrity] Retrieved from: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43481> [in Ukrainian].
- Rekomendatsii shchodo vprovadzhennia tekhnolohii shuchnoho intelektu v diialnist zakladiv vyschoi osvity [Recommendations on the Implementation of Artificial Intelligence Technologies in the Activities of Higher Education Institutions] (2025), 56 s. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyschoi-osvity-24-04-2025.pdf> [in Ukrainian].
- Filipenko, L. V., Dumanskyi, O. V., & Kozak, O. V. (2023). Akademichna dobrochesnist v naukovomu ta osvitnomu seredovyshchi zakladiv osvity Ukrainy: pohliad kriz pryzmu naiavnosti shuchnoho intelektu [Academic Integrity in the Scientific and Educational Environment of Ukrainian Educational Institutions: A Perspective Through the Lens of Artificial Intelligence]. *Akademichni vizii*, 19. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7966703> [in Ukrainian].
- Bittle, K., & El-Gayar, O. (2025). Generative AI and Academic Integrity in Higher Education: A Systematic Review and Research Agenda. *Information*. Volume 16. Issue 4. <https://doi.org/10.3390/info16040296> [in English].
- Bobula, M. (2024). Generative artificial intelligence (AI) in higher education: a comprehensive review of challenges, opportunities, and implications. *Journal of Learning Development in Higher Education*, (30). <https://doi.org/10.47408/jldhe.vi30.1137> [in English].
- Brey, P., & Dainow, B. (2023). Ethics by design for artificial intelligence. *AI and Ethics*, 4 (4), 1265–1277. <https://doi.org/10.1007/s43681-023-00330-4> [in English].
- Bringsjord, S., & Arkoudas, K. (2007). The philosophical foundations of artificial intelligence. Troy, NY: Rensselaer Polytechnic Institute. Retrieved from: <https://people.csail.mit.edu/kostas/papers/ai.pdf> [in English].
- Chan, C. K. Y. (2023). A comprehensive AI policy education framework for university teaching and learning. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20 (1). <https://doi.org/10.1186/s41239-023-00408-3> [in English].
- Cotton, D. R., Cotton, P. A., & Shipway, J. R. (2024). Chatting and Cheating: Ensuring Academic Integrity in the Era of ChatGPT. *Innovations in Education and Teaching International*. 61, 228–239. <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148> [in English].
- Eaton, S. E. (2023). Academic Integrity in the Age of Artificial Intelligence [Keynote presentation]. *Open Technology in Education, Society, and Scholarship Association (OTESSA)* York University, ON. Retrieved from: <https://dx.doi.org/10.11575/PRISM/dspace/41407> [in English].
- Foltynek, T., Bjelobaba, S., Glendinning, I., et al. (2023). ENAI Recommendations on the ethical use of Artificial Intelligence in Education *Int J Educ Integr* 19, 12. <https://doi.org/10.1007/s40979-023-00133-4> [in English].
- Jones, M. (2023). Preserving Academic Integrity in the Age of Artificial Intelligence: Redesigning Courses to Combat AI-Assisted Plagiarism. *International Dialogues on Education Journal*, 10 (1), 101–123. Retrieved from: <https://idejournal.org/index.php/ide/article/view/296> [in English].
- Schleicher, A. (2025). Global Trends and the Future of Education. *Seminar*. Retrieved from: <https://ugfacademy.myl-earnworlds.com/course/globalni-trendi-ta-maibutnje-osviti> [in English].

Sullivan, M., Kelly, A., McLaughlan, P. (2023). ChatGPT in higher education: Considerations for academic integrity and student learning. *Journal of Applied Learning and Teaching*, Vol. 6, № 1. <https://doi.org/10.37074/jalt.2023.6.1.17> [in English].

UNESCO. (2023). Guidelines for the governance of generative AI in education and research. Paris: UNESCO. Retrieved from: <https://www.unesco.org/en/articles/guidance-generative-ai-education-and-research> [in English].

Yeo, M. A. (2023). Academic Integrity in the Age of Artificial Intelligence (AI) Authoring Apps. *Tesol Journal*. Volume 14, Issue 3. <https://doi.org/10.1002/tesj.716> [in English].

Дата надходження статті: 08.07.2025

Дата прийняття статті: 20.08.2025

Опубліковано: 30.09.2025